

## **VALSTYBĖS IŽDO 2026 M. KOVO 31 D. TARPINIŲ FINANSINIŲ ATASKAITŲ RINKINIO SUTRUMPINTAS AIŠKINAMASIS RAŠTAS**

### **I. BENDROJI DALIS**

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos valstybės išdo įstatymu įsteigtas Lietuvos Respublikos valstybės išdas. Valstybės išdą valdo ir už jo valdymą atsako Lietuvos Respublikos finansų ministerija (įmonės kodas 288601650, Lukiškių g. 2, 01108 Vilnius). Įstatyme numatytos valstybės išdo funkcijos:

- 1) valstybės išdo pagrindinės sąskaitos tvarkymas ir mokėjimo operacijų vykdymas;
- 2) valstybės išdo veikimui būtinų valstybės informacinių sistemų administravimas;
- 3) valstybės piniginių išteklių kaupimas, jų išdavimas ir racionalus naudojimas, šių procedūrų apskaita ir kontrolė;
- 4) skolinimasis valstybės vardu;
- 5) valstybės vardu prisiimtų įsipareigojimų išplatinus Vyriausybės vertybinius popierius, pasirašius paskolų sutartis ir kitus įsipareigojamuosius skolos dokumentus valdymas;
- 6) valstybės vardu sudaromų finansinių sandorių apskaita;
- 7) informacijos apie valstybės piniginių išteklių sukaupimą ir išdavimą ir finansinių ataskaitų rengimas ir teikimas;
- 8) valstybės piniginių išteklių ir valstybės išde atidarytų sąskaitų likvidumo valdymas;
- 9) laikinai laisvų valstybės piniginių išteklių naudojimas ir investavimas;
- 10) įstaigų tvarkomų sąskaitų tvarkymas, mokėjimo operacijų atlikimas, valiutos keitimo operacijų apdorojimas, organizacinių ir techninių priemonių, kuriomis sudaromos sąlygos atlikti įstaigų tvarkomų sąskaitų valdymo ir mokėjimo operacijas įstaigoms ir prireikus kitiems subjektams, nurodytiems šio įstatymo 1 straipsnio 4 dalyje, teikimas.

Remiantis Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymu, valstybės išdas yra išteklių fondas, kuris yra laikomas atskiru viešojo sektoriaus subjektu (viešojo subjekto menamas kodas MVAL1).

Valstybės išdo apskaita tvarkoma atskirai nuo Lietuvos Respublikos finansų ministerijos apskaitos, sudaromi ir teikiami atskiri finansinių ataskaitų rinkiniai. Į valstybės išdo apskaitą įtraukiamos visos ūkinės operacijos ir ūkiniai įvykiai, susiję su išteklių fondo veikla ir įgyvendinamais uždavimais.

Kontroliuojamųjų ir asocijuotųjų subjektų ir kitų subjektų valstybės išdas neturi.

Valstybės išdo Finansinių ataskaitų duomenys pateikiami eurai ir euro centais.

Valstybės išdo tarpinių finansinių ataskaitų rinkinys sudarytas remiantis 2026 m. kovo 31 d. duomenimis.

### **II. APSKAITOS POLITIKA**

Valstybės išdo finansinė apskaita tvarkoma ir metinės finansinės atskaitos sudaromos vadovaujantis Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymu, Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymu, 26-uoju viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės

standartu (toliau – VSAFAS) „Išteklių fondo apskaita ir finansinių ataskaitų rinkinys“, Lietuvos Respublikos finansų ministro 2020 m. lapkričio 23 d. įsakymu Nr. 1K-378 „Dėl valstybės išdo apskaitos tvarkymo“ patvirtinta apskaitos politika, sąskaitų planu, Valstybės išdo konsoliduoto sąskaitų valdymo posistemio (toliau – VIKSVA) ir Lietuvos Respublikos valstybės išdo sąskaitų plano susijusių sąskaitų sąrašu, apskaitos dokumentų pasirašymo ir apskaitos registrų sudarymo taisyklėmis (su vėlesniais pakeitimais), kitais VSAFAS ir kitais teisės aktais.

Išsamus valstybės išdo apskaitos politikos aprašymas pateikiamas 2025 metų valstybės išdo finansinių ataskaitų aiškinamajame rašte.

### III. AIŠKINAMOJO RAŠTO PASTABOS

#### Pastaba Nr. 1. **Ilgalaikis finansinis turtas**

Valstybės išdo ilgalaikis finansinis turtas per 2026 metų pirmą ketvirtį padidėjo 82 201 747,02 Eur ir 2026 m. kovo 31 d. sudarė 1 804 957 842,31 Eur.

Ilgalaikio finansinio turto didžiąją dalį sudarė kitos ilgalaikės gautinos sumos – 1 334 582 341,40 Eur, iš kurių gautina suma iš Europos Komisijos, susijusi su Ignalinos programos lėšomis, užregistruota išdo apskaitoje pagal Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos pateiktą informaciją pažymoje dėl finansavimo sumų – 588 521 240,22 Eur ir gautinos (grąžintinos) Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės finansavimo sumos – 746 061 101,18 Eur. Suteiktų ilgalaikių paskolų suma laikotarpio pabaigoje sudarė 381 350 887 Eur, ilgalaikės gautinos sumos iš turto realizavimo sudarė 89 024 613,04 Eur.

#### Pastaba Nr. 2. **Per vienerius metus gautinos sumos**

Per vienerius metus gautinos sumos per ataskaitinį laikotarpį sumažėjo 1 079 923 474,00 Eur ir 2026 m. kovo 31 d. sudarė 3 094 938 956,81 Eur. Tam didžiausią įtaką turėjo gautos Europos žemės ūkio fondų lėšos.

#### Pastaba Nr. 3. **Pinigai ir pinigų ekvivalentai**

Valstybės išdo pinigų ir pinigų ekvivalentų likutis per 2026 metų pirmą ketvirtį padidėjo 3 075 836 518,81 Eur ir 2026 m. kovo 31 d. sudarė 3 906 227 005,51 Eur. Tam didžiausią įtaką turėjo valstybės išdo banko sąskaitose sukauptos pasiskolintos lėšos.

#### Pastaba Nr. 4. **Finansavimo sumos**

Informacija apie valstybės išdo finansavimo sumas pagal šaltinį, tikslinę paskirtį ir jų pokyčius per ataskaitinį laikotarpį pateikiama 1 priede.

#### Pastaba Nr. 5. **Įsipareigojimai**

Valstybės išdo įsipareigojimai ataskaitinio laikotarpio pabaigai sudarė 42 511 401 356,45 Eur, iš kurių didžiausią dalį sudarė ilgalaikiai įsipareigojimai 34 736 965 920,24 Eur. Ilgalaikiai skoliniai įsipareigojimai 2026 m. kovo 31 d. sudarė 32 835 897 085,71 Eur, iš kurių ilgalaikių įsipareigojimų pagal užsienio ir vidaus vyriausybės vertybinius popierius balansinė vertė sudarė 25 734 602 812,46 Eur, ilgalaikės paskolos iš tarptautinių organizacijų 4 321 016 757,16 Eur. Kiti ilgalaikiai įsipareigojimai ataskaitinio laikotarpio pabaigai sudarė 1 901 068 834,53 Eur – tai, pagal

viešojo sektoriaus subjektų pateiktas pažymas dėl finansavimo sumų, užregistruotos kitos ilgalaikės gautinos sumos iš valstybės išdo ataskaitinio laikotarpio pabaigai.

Valstybės išdo įsipareigojimai per ataskaitinį laikotarpį padidėjo 3 371 561 143,13 Eur, tam didžiausią įtaką turėjo per 2026 metų pirmą ketvirtį išleistos ir aukcionuose papildytos Lietuvos Respublikos Vyriausybės euroobligacijos, kurių nominali vertė sudarė 2 505 000 000,00 Eur.

#### **Pastaba Nr. 6. Grynasis turtas**

Valstybės išdo grynojo turto pokyčiui per ataskaitinį laikotarpį įtaką turėjo einamųjų metų veiklos rezultatas – grynasis deficitas 1 261 587 371,64 Eur. Lyginant su 2025 metų atitinkamu ataskaitiniu laikotarpiu grynasis deficitas per 2026 metų pirmą ketvirtį buvo didesnis 935 751 073,16 Eur, tam didžiausią įtaką turėjo 949 764 897,52 Eur didesnės finansavimo sąnaudos bei 52 405 155,26 Eur didesnės palūkanų sąnaudos. Mokesčių pajamos lyginant su 2025 metų atitinkamu ataskaitiniu laikotarpiu buvo didesnės 5 208 044,94 Eur.

#### **Pastaba Nr. 7. Neapibrėžtieji įsipareigojimai**

Valstybės išdo neapibrėžtuosius įsipareigojimus sudaro garantijos dėl suteiktų paskolų ir išleistų vertybinių popierių. Per ataskaitinį laikotarpį neapibrėžtieji įsipareigojimai sumažėjo 5 072 138,37 Eur ir 2026 metų kovo 31 d. sudarė 889 229 931,62 Eur.

---